

KAINA:

Metams 5 rb., pusme-
čiui 2 rb. 60 kap., 3
mėnesiams 1 rb. 30 kp.
1 mėnesiui 45 kap.

Skiriam numeris 5 kap.

M. II.

Lietuvių Balsas

Vasario 28 d. 1916 m.

Redakcijos ir Administracijos adresas: PETRAPILIS, Baskov per. № 29,
Tel. 652-02.

Redakcijos sekretorius L. Noreika priima kasdien, be sekmadienių, nuo 12—2 val. dieną.

SKELBIMAI:

Petito eilė (4 skiltys)
prieš tekstą 60 kap.,
po teksto 30 kap.,
Darbo ieškantiems:
eilė 10 kap.

Giminių ieškantiems
eilė po teksto 10 kap.

№ 17 (46)

Kovo 6 d.

VAIDINIMAS!

Kovo 6 d.

JEKATERINOS TEATRO SALĖ (Jekaterin. kan. 90. netol Vozniesienskio pr.)

Lietuvių Žemaičių Labdaryų Draugijos taisomas

Dienos spektaklis

vidurinių mokyklų moksleivių naudai.

Bus pastatyta pirmą kartą nauja P. Vaičiūno drama: „Pražydo nuvytusios gėlės“, 3 veiks, 4 paveik.

Antraktais gros orkestras.

PRADŽIA 2 val. dieną.

Bilietai nuo 55 kap. iki 3 rub. 50 kap. Moksleiviai, įeidami salėn, moka 50 kap. Kame galima gauti bilietų, paskelbta afišose.

202

1

Saratove

„Lietuvių Balsui“

prenumeratą ir skelbimus priima
Lietuvių Komiteto narys sekretorius
p. J. Dašildavičius.

5

Voroneže

„Lietuvių Balsui“

prenumeratą ir skelbimus priima
Komitete raštininkas p. J. Motuza.
Мало-Дворянская 91.

5

Lietuvių spaustuvei

L. Dr. Centralinio Komiteto steigiamai Petrapilyje,
reikalingi raidžių rinkėjai, mašini-
stas ir metrapažas.

Spaustuvė netrukus pradės darbą.

Kreiptis šiuo adresu: Басковъ пер-
улокъ, д. № 29, кв. 10.

203

Petrapilis, vasario 28 d.

Lietuvių suvažiavimas jau pasibaigė. Daug iš jo buvo tikėtasi, daug laukta, daug ir sulaukta. Tokio rimto suvažiavimo, taip įdėjusio augštam, dideliame ir svarbiame darbe lietuvių susirinkimo retai retai tebūna, o gal ir niekuomet nebuvo buvę.

Svarbiausias suvažiavimo tikslas buvo nušviesti ir išsiaiškinti netekusios tėvynės didelės mūsų tautos dalies dabartinis sunkus padėjimas; išsiaiškinti, kokie pavojai gresia, kokios nelaimės bei vargai spaudžia; išrasti būdai ir priemonės, kaip iš visų pavojų išsigelbėjus, kad nepražūtume lig karui pasibaigiant, o pasibaigus kad galėtume sugrįžti tėvynėn dar tiek stiprūs ir nepalėgę, kad galėtume ją vėl atstatyti iš griuvėsių, o jos tirlaukius vėl atgaivinti ir paversti derlingomis dirvomis.

Galima sakyti, kad suvažiavimui tikrai pavyko apčiuopti svarbiuosius mūsų trūkumus ir uždavinius ir nurodyti šiokių tokių normų, kaip pirmųjų išvengus, o antruosius įvykdžius. Draugijų, kurios rūpinasi mūsų tautiečių, del karo nukentėjusių bei netekusių tėvynės, likimu, ir jų skyrių atstovai daug išsiaiškino mūsų padėjimą, o jų pranešimai buvo tas pamatas, ant kurio suvažiavimas nutiesė svarbiųjų mūsų darbų planą.

Pats svarbusis, galima sakyti visų svarbiausias suvažiavimo uždavinys buvo sutraukti svarbiame mūsų darbe kuodaugiausia darbininkų ir su-tvarkyti, suderinti visų mūsų draugijų bei organizacijų darbą. Ir tas uždavinys suvažiavimui pavyko. Jo išrinktoji Jungtinė Taryba tad bene ir bus pats svarbiausias suvažiavimo vaisius. Tai Jungtinei Tarybai pavesta ne tik risti mūsų draugijos ir organizacijos, ne tik derinti jų darbai, bet ir apskritai rūpintis visais visos mūsų tautos ir tėvynės reikalais — ne tik ne tekusiųjų savo namų-sodybų ir išstremtųjų į svečią šalį, bet ir tų, kurie pasilikę ten Lietuvoje, atskirti nuo mūsų neperžengiama karo siena, apie kurią likimą, gyvenimą ir vargus mes dabar taip mažą nežinome; rūpintis ne tik mūsų dabartimi, bet ir ateitimi, kaip mūsų, taip ir Lietuvos.

Kas pasakytą jau iš to matyti, kad suvažiavimui rūpėjo ne vien mes iš-tremtieji, bet ir vokiečių užimtoji Didžioji, o lygiai Mažoji Lietuva. Ieškota lūdy geriau susižinoti, ieškota kelių, kaip ištiesus pagelbos ranką ir tiems, kurie pasilikę ten, varge pas-kendusioje tėvynėje. Beieškant pas-tėbėta, kad mums patiems vieniems sunku; tad nutarta kreipties į mūsų brolius amerikiečius, paleisti į juos suvažiavimo vardu atsišaukimą, kad jie paskubėtų su pagalba, kad susitelkę ir susitarę, imtų daugiau rūpin-ties suvargusios tėvynės ir joje pasi-likusių tėvų, brolių, seserų likimu dabar ir ateityje.

Gyvenimas ir jo nuotikiai daug mus išmokė. Kas žino visuomenės gyvenimą pirm karo arba pradžioje karo ir dabar, kas jame bent kiek dalyvavo — visi pastebėjo žymią at-mainą. Suvažiavime dalyvavo viso-kių krypsnių žmonių — nuo pačių kairiųjų lig pačių dešiniųjų, partinių šablonu betariant. Išskiriant vieną kitą, nebebuvo matyti to akto pasken-dimo doktrynoje. Visi atsidėję, rim-tai svarstė suvažiavimo pasiimtus klausimus, be skersakavimo, be pi-ktos tūlžės, neįtardami, kaip seniau, kits kitą turint kažkokius slaptus ti-kslus; nebuvo, kiek teko matyti, spe-liojama, kad kitų pažiūrų žmogus ne taip galvoja ir mano, kaip kalba ir daro. Pažiūrų skirtumų ir krypsnių nieks nenori naikinti. Jos turi būti. Jos lūdi, kad mūsų visuomenė ne-sustingusi, bet eina, ieškodama nau-jų geresnių kelių; jos judina mus ir veda į pažangą. Svarbu tik, kad do-ktryna ir programos neapakintų, bet rodytų kelią. Šiuo kartu to ir nebuvo. Išskyrus tik, kaip sakėme, vieną an-trą žmogų. Didelė dauguma, ginda-

ma savo poziciją šiokiame ar tokiame klausime, gynė taip, jog matei, kad jis gina savo įsitikinimą, o ne atkaklumą, ne dėl to, kad „aš“ taip sakau.

Kas dalyvavo suvažiavime, visi jautė, jog mes jau išaugome, jog su-bruzdome, jog ir sunkiausiam padė-jime bendromis pajėgomis surasime tikrą kelią ir nežūsime. Mokėjimas bendrai darbuotis, mokėjimas sun-kioje valandoje užmiršti asmens prie-kaištus ir palaužti savo ego bėndru-mai, ta ašara, kuri daugelio akyse suvirpėdavo, tik paminėjus tėvynę ir jos vargą — ką tat reiškia? Ar ne tat, kad mes išaugome, kad mes ne paskidi žmonės, kad mes tauta ir viena tauta!

VALSTYBĖS DŪMA.

Vasario 22 d. posėdis.

Šiandien V. Dūma žiūrėjo papun-kčiui karo cenzūros įstatymo suma-nymą. Dūma sumanymą priėmė, kaip jis buvo komisijos suredaguotas, tik ką ne ką pataisė.

Tarp kita ko nutarta, kad karo cenzūra neturinti žiūrėti V. Tarybos ir V. Dūmos pirmininko leista lai-kraščiams spausdinti iš Dūmos ste-nogramų. Taip pat laikraščiai gali būti spausdinami visomis kalbomis. Del kalbos laikraštis negalės būti uždary-tas ar sustabdytas.

Pabaigus svarstyti karo cenzūros įstatymo sumanymą, social-demokra-tų frakcija pasiūlė kuogreičiausiai paklausti kariuomenės ministerio, ko-del, karo cenzūra Kievo, Samaros, Ufos ir kitų miestų laikraščiams lei-dusi spausdinti Dūmos kalbas tik iš „Petrogrado telegr. agentūros“ pranešimų ir užgynusi iš kitų. Šią soc.-demokratų paklausimą Dūma priėmė.

Posėdžio gale buvo svarstoma są-mata. V. Dūmos sąmata priimta be ginčų. Ministerių tarybos kancelerijos sąmata, šiek tiek pakalbėjus, irgi bu-vo priimta.

Vasario 25 d. posėdis.

V. Dūma svarsto atstovų kauka-ziečių iškeltą „klausimą“ del nese-nai kilusių Bakų mieste (Kaukaze) riaušių.

Atstovas Džafarovas pasakoja, kas buvę tame Kaukazo mieste. Riaušės prasidėjusios sekmadienį. Pra-dėję plėsti pirmą mažuosius pardavė-jus, paskui valgomųjų daiktų krautu-ves daužyti. Prekes iš krautuvėjų mėtė gatvėn arba nešėsi namo. Antrą dieną susidariusi dar didesnė minia; daugiausia buvę moterų. Toji minia pradėjusi daužyti krautuves miesto viduryje. Daužiusi ne tik valgomą-sias, bet manufaktūros ir aukso dai-ktų krautuves. Trečią dieną minia daužiusi malūnus, miltų sandėlius, arbatos ir cukraus krautuves. Polici-ja nieko nedariusi riaušėms, tik sto-vėjusi žiūrėdama į riaušininkus ir saugodama juos nuo pardavėjų ir krautuvėjų. Ketvirtą dieną polici-ja, pamačiusi, kad riaušės einančios didyn, pradėjusi jas stabdyti, ir su-stabdžiusi. Džafarovas tai pasakoją iš vieno laiško. Paskui skaitė kitą laišką, rašytą žmogaus, mačusio vi-sas riaušes. Pirmomis dienomis poli-cija nieko neveikusi, o, atžagariai, dar kursčiusi minią, tik vėliaus pradė-jusi stabdyti riaušes. Gatvėmis tū-lstancijai ėję priplėstais daiktais nešini — ir vis policijai matant. Matyt, sako

Džafarovas, kad riaušės kilusios del daiktų brangumo. Betgi Baku, paly-ginti su kitais miestais, nėra taip vi-sa brangu. Atvažiavusieji iš Baku pasakoja, kad minia vedusi pati poli-cija ir rodžiusi, kurios krautuvės rei-kią plėsti ir kurių „nekliudyti“. Esą aišku, kad aprašytosios riaušės buvu-sios dirbtinės, tikrai ne del brangu-mo kilusios.

Atst. Skobelevas sako, kad riaušės buvusios sumanytos vietos „Rusų tautos sąjungos“.

Atst. Papadžanovas sakosi, turįs vilties, jog Kaukazo Valdytojo atstovas, ministerio Naumovo pavy-zdžiu, negaišindamas suteiksias Du-mai reikalaujamų paaiškinimų.

Reikia dar paminėti, kad gener-gubernatorius išleidęs šį Baku miesto gyventojams įsakymą. „1) Nuo vasa-rio 15 dienos negalima rinkties ir sustoti gatvėse; 2) visoki gatvių susi-rinkimai bus vaikomi; 3) riaušės bus stabdomos visokiomis priemonėmis, net šaunamaisiais ginklais; krautuvės, teatrai ir t. t. turi būti uždaryti 6 v. vak. 5) nuo vakaro 7 val. draudžia-ma vaikščioti gatvėmis nekarininkams ir nevaldininkams“.

Dūma vienu balsu priima kauka-ziečių „klausimą“. Vadinas, nutarta klausiti Kaukazo Valdytojas ir vidaus reikalų ministeris, kas jiemsdviejų ži-noma apie riaušes ir ką jodu maną daryti, kad gyvenimas Baku vėl įeitų į tikrąsias vėžes.

Pabaigusi Bakų riaušes, Dūma žiūrėjo šv. Sinodo sąmatą. Ją žiūrės dar kitame posėdyje.

Tą pat dieną, vasario 25-tą, įne-štas Dūmon paklausimas, kreipiamas į ministerių pirmininką ir vidaus rei-kalų ir pinigų ministeriu. Paklausimas pasirašytas Fridmano, Rodičevo, Čchenkelio, Miliukovo, Maklakovo ir kitų atstovų. Jis remiamas dviem vy-riausybės aplinkraščiais.

Vienas aplinkraštis, policijos de-partamento išleistas š. m. sausio 9 d., kaltinąs žydus, kad norį sukelti Ru-suose revoliuciją. Jie kurstą kariuo-menę ir kitus žmones ir esą kalti, kad patys reikalingieji daiktai bran-gsta ir kad visur prapuolė žvangamieji (sidabro) pinigai. Antrasis ap-linkraštis (1915 m. liepos 23 d.) liu-dijąs, kad policijos departamentas 1915 m. vasarą išsiuntinęs gubernato-riams aplinkraštį apie tai, kad vo-kiečiai, norėdami pakenkti Rusų ūki-ninkų gerovei, norį tam tikromis ma-šinomis išdegti kairuriose Rusų vietose javus laukuose ir rengią tam instruktorių; šitame darbe dalyvauja ir Rusų valdiniai—vokiečiai ir žydai.

Niekur niekas neradęs ir nesuse-kęs, sako atstovų paklausimas, kad kur nors būtų išdegti javai. Š. m. sausio 8 d. Maskvoje buvę daug su-imta žydų — senių moterų ir vaikų. Didėnę suimtųjų pusę po dienos palei-dę, niekuo negalėdami jų apkaltin-ti. Šitas žydų suėmimas esąs rišamas su policijos departamento š. m. sau-sio 9 d. aplinkraščiu. Suėmimo tikslas buvęs suversti žydams visą bėdą del daiktų brangumo.

Šią paklausimą Dūma svarstys kitame posėdyje.

Girdėti, dešinieji vėl pradėję kovą prieš V. Dūmą. Šiomis dienomis I. Ščeglovitovo bute buvę susirinkę de-šinieji pasikalbėti apie V. Dūmą. Sa-ko, labai nepalankiai kalbėję apie jos darbus. Kitas, dešiniųjų vadų pasi-kalbėjimas busias pas S. Levašovą.

Norėdami „populerizuoti“ savo pažinimą, kaip žiūrį į Dūmos darbus, dešinieji greitai laiku šauksią didelį suvažiavimą. Jie, dvasininkų padėdami, nori kuodagiausia sutraukti suvažiavimą valstiečių.

Dešinieji pradėjo net sakyti, kad su jų nuomonėmis sutinkas ir vidaus reikalų ministeris Chvostovas. Del to tasai ministeris išsiuntinėjo laikraščių redakcijoms pasiteisinimo laiška, kuriuo jis sakosi esąs V. Dūmos šalininkas, o ne priešininkas.

Korespondencijos.

MASKVA.

Vakarai ir koncertai.

Su pabėgliais atvyko Maskvon ir keletas mūsų scenos darbininkų. Tai atmindama „Maskvos Augštųjų Mokyklų Moksleiviams Šelpti Draugija“ jau nuo pat rudens stengėsi visas scenos pajėgas sutelkti krūvon kaip savybės vakarėliams, taip viešiesiems vakarams koncertams taisyti. Aplinkybės šiek tiek kitaip susidėjo. Įsikūrė tam tikra artistų draugija, pasivadinus „Lietuvių Dramos Artistų bendrovė“, kuri sutraukė kuo ne visas žymiasias pajėgas. M. A. M. M. Š. D. ja lig šiolei kas antra savaitė taisydavo Mansfeldo salėje savybės vakarėlius ar grynai lietuviška programą, ar pajauirindama, kai ką idėdama ir nelietuviška. Vakarelių uždavynys: šioje sunkioje valandoje, susijęs krūvon, susiraminti ir t. t.

Šiems metams prasidėjus, pradėta rūpintis sutaisyti pabėgliais vakarų koncertų. Rūpinos tuo dalyku Komitetas aukoms šelpti. Buvo pakviesti A. Iešmantas su choru, J. Bieliūnas dainininkas, A. Niezabitauskaitė dainininkė ir A. Vaičiūnas suruošti pabėgliais koncertų. Kol kas pasisekė jų suruošti tik porą: Chimkuose ir Marjinoj Roščoj; dalyvavo juose visi minėtieji artistai, tik be J. Bieliūno. Tokiu pat du koncertu buvo daromu paskutinėmis dienomis prieš užgavėnes — Bogorodske ir Al. plento gatvėje.

Šalia koncertų M. A. M. M. Š. Draugija kelia savybės vakarėlius, kurių buvo taip pat bent keli. Daromi yra ir vidurinių mokyklų savybės vakarėliai. Iš mokinių atsiranda ir

ST. GILELNINKAS.

IŠ KELIONĖS ĮSPŪDŽIŲ.

Suomijoje.

Ratai sujudo, vagonai sukrutėjo, ir traukinys, išlengvo didindamas bėgį, išsiveždino iš stoties rūmų. Rytmečio apytamsyje per kurį dar laiką matyti buvo iš vagono langų miesto namų sienos, o paskui — vis rečiau pasitaikinančios prastos priemiesčio trobos... Ten užpakaly pasiliko tamsus, šaltas, svetimas miestas, o čia lydėjo keleivius paskutiniai jo toli praplūtusio kūno sąnariai. Bet greit ir jie išnyko.

Tuo tarpu baigė aušti nauja graži diena. Tamsios nakties debesiai palengvėle dingo nusiraminiusiame siaurės krašto ore ir išnykė atidengę šviesiai mėliną dangų. Tik žemesnis regračio plotas liko užtrauktas permatomu šalčio ūkana, nudažyta rausvai raudonais tekančios saulės spinduliais.

Šią žiemą tai buvo pirma tikrai linksma bei rami diena, — tiek linksma ir rami, kaip džiuginas keleivio aki vietinis reginys. Iš abiejų gelžkelio pusių per skaisčių, jauną, nesumintų dar sniegą bėgo šalin, tarytum mūsų nusigandusios, eglaitės, papuoštos baltais apdarais. Pabėgusios bent kiek toliau, jos vėl nusiramindavo miško tyloje ir po valandėlės susiliedavo su skaidriomis žiemos peizažo varšomis.

Gėrėdamasis gamtos grožybėmis ėmiau stebėtis žmonių darbo bei būdo pėdsakų nematytame dar man krašte.

Miškas gerai prižiūrimas: daugelyje vietų suimtas į tvorą ir visur gerai

solistų dainininkų ir turi net savo orkestrėlį.

Visa krūvon suėmus, matyti, kad maskviečiai darbuojasi, ypač daug padeda suplaukę čia pabėgliai. Malonu matyti, kad rimtai ruošiamasi ir diubama didelis scenos dailės darbas.

Vasario 12 d. buvo Artistų Bendrovės vakaras. Nors buvo namaža įvairių kliūčių: tai ilgai nebuvo cenzuruoto egz., tai atsitiko šis tai tas, vis delto iš to, kaip buvo suvaidintos „Pabaigtuvės“, matyti, kad Artistų Bendrovė rimtai imasi darbo. Tad yra vilties, kad ji sutaisys dar nevieną gerą vakarą.

Kalbant apie vaidintojus, dalyvavusius „Pabaigtuvėse“, neperdėsiu pasakęs, kad O. Rimaitė yra tikrai talentinga artistė; tai pat pasižymėjo gabumu B. Kiukytė ir A. Iešmantas. Jaunas mūsų režisieris V. Skardinskis pasirodė netik savo dalyko žinovas, bet ir turįs krutinėje tos ugnelės, kuri gaivina sceną. Viena tik galima pažymėti, kad grupių scenos išėjo nevisai gerai, bet tuo kaltas ne vienas režisieris, bet ir aplinkybės.

Teko girdėti dainuojant A. Nezabitauskaitę ir Iešmantos vedamą chorą. Dainininkė turi gerą sopraną, tik balsas dar nėra kaip reikiant išmanikštintas, ir artistė gal per daug dainuoja. A. Iešmantos choras, jo mokyto metodas man iš mažens žinoma. Kad neperdėjus, pasakysiu, jog jo kaip choro vedėjo matyti žymi pažanga, o kaip kompozitoriaus pirmi žingsniai sutikti labai maloniai. Matyti, kad jisai liaudies dainos dvasią supranta ir pačią dainą lengvai ir labai originaliai moka komponuoti („Popusk vėjelė“). Per koncertą solistams ir smuikui gražiai ir gambiai akomponavo A. Nacevičius.

Nenuleiskime akių nuo tos žvaigždės, kuri mus masina ir vilioja!... Ruoškimės daile gaivinti Lietuvą!...

A. Vaičiūnas.

VITEBSKAS.

Sausio 12 d. visi vietiniai komitetai, kurie šelpia pabėgliaus, nutarė tą dieną paminėti Didž. Kunigaikštystės Tatjanos vardines ir iškelti pabėgliaus, ypač vaikams kokią nepaprastą iškilmę. Buvo leista vaikučiams turėti savo tautines vėliavas. Tuo lei-

išvalytas. Matyti, jog čia ne tik kertamas, bet ir branginamas, saugojamas, auginamas.

Medžio nameliai dailiai pastatyti. Trobesio išvaizda lengva, švari ir linksmas. Tas pats stočių architektūroje ir sutvarkyme.

Ypač žmonių sąmoningai laikoma tvarka darė gerą įspūdį. Iš viso ko buvo matyti, jog suomiai — tauta rimta, rami, giedrioje dvasioje suvienijusi savo pajėgų pastangas planingai sumanytam tikslui pasiekti.

Lėtame suomio pasiėlgime, susimąsčiusiame jo veide lyg parašyta, jog jisai atsidavęs vienai minčiai, būtent: visą savyje paslėptą energiją suvartoti, nieko nesugaišinus, vienam svarbiam darbui.

Tasai energijos susivienijimas yra matyti, apskritai neatskiriama kultūros ypatybė. Jei žmogus, būdamas gamtos gausingai apdovanotas, nepajėgia šitų natūralinių turtų tinkamai, sunaudoti, kaip rodo protingo gyvenimo tikslas, — tai jo negalima teisingai pavadinti kultūringu žmogumi, nes kultūriniai uždaviniai vykinami yra tik su pagalba suorganizuotos į vienybę žmogaus dvasios energijos.

Tą elementarinę taisyklę suomiai gerai patvirtina. Jų nedidelis kraštas, neįžymus jokiais gamtos turtais, pavirtęs vis tik laimingiausi didelės valstybės kampeliu todėl, kad suvienytos suomių pastangos, nurodytų jų pobūdžio ypatybių sustiprintos, paliepė kultūros žiedams sužibėti net ant plikų tolimos siaurės uolų.

Kad akmenį sudaužius, reik gero kumščią suspausti; kad nedagėlis sprogtamos medžiagos plėštų sunkų granitą, tosios medžiagos energija tur būti tinkamai suvienyta. Tiesa, sprogtamąją medžiagą „pasinau-

dimu lietuviai pasinaudojo:ėjo apie 50 vaikučių, nešdami priešakyje vieną didelę vėliavą su Lietuvos ženklu „Vyčiu“ ir dviliką iš šalių mažučiu. Procesija nuėjo prie miesto teatro. Čia visiems vaikams buvo dalinami saldainiai, paskui juos sodino į roges, žaliuynais papuoštas ir vežiojo po didžiąsias miesto gatves.

Iš pat pradžių čia buvo tik kilnojamas Liet. D. jos skyrius, paskui jis perėjo į Centr. Liet. D. jos Komiteto rankas, kuriuo Vitebske dabar yra P. Bytautas. Jis, susipažinęs šiek tiek su vietiniais gyventojais, sumanė sudaryti vietinį skyrių. Tas darbas jam puikiai pavyko. Susirašė 24 nariai, išgavo leidimą ir vasario 2 d. buvo sušauktas įrengiamasis susirinkimas, į kurį atvyko 19 narių. Susirinkimo pirmininku buvo daktaras Rudis ir sekretoriumi gimnazijos mokytojas Untulis. Visų pirma nariai buvo supažindinti su buvusio kilnojamio skyriaus darbais, paskui buvo valdybos rinkimai. Pirmininku išrinktas vietinis gyventojas P. Karoblis, jo padėjėju djakonas Sidlauskas, kasininku Darginavičius ir sekretoriumi mokytojas Vasylius. Į revizijos komisiją: kleb. kun. Rudis ir Grigaliūnas. Valdyba iš įgaliotinio Bytauto viską, kas tik buvo iki tam laikui Vitebske įtaisyta pabėgliais, kaip antai: vaikų ir senelių prieglaudą, mokyklą ir siuvelyklą. Dabartinis skyriaus darbas: palaikyti ir tobulinti jau įtaisytas įstaigas ir, reikalui atsitikus, kitas steigti. Dabar mokykloje 12 val. dienos duodama yra vaikams užkasti, kad nereikėtų vaikštinėti į namus pietuoti ir vėl grįžti. Naujai įsteigtas yra prie komiteto darbo biuras. Sumanyta įsteigti vakariniai kursai prie pačios mokyklos suaugusiems žmonėms, kurie nori mokytis, tik dar neišgautas leidimas. Tikimės greitai laiku gausią ir norį ji galės sau pasimokyti rašyti, skaityti ir kitokių žinių įgyti.

P. Sidlauskis.

VORONEŽAS.

Lietuvių tautos dainų koncertas.

Vasario 19 d. pagalios įvyko taip senai visų laukiamas lietuvių tautos dainų koncertas. Programa susidėjo iš žmonių dainų. Jas dainavo Nacevi-

dojimas gal būti antikultūringas, bet nemokėjimas ją naudoti niekuomet negal būtų kultūringas...

Taip bėmąstydamas, negalėjau neatreipti akių į savo bendrakeleivius. Buvome vienoje kupėje trys. Abu mano bendrakeleiviai pasisakė esą inžinieriai. Vienas dar visai jaunas; antras — gerokai jau pagyvenęs vyras, buvęs visokiose likimo aplinkybėse. Iš atvirų jo pasakojimų sužinojome, jog tekę jam išgyventi dvi traukinių nelaimi ir vieną kartą skęsti šaltame Irtyšiuje, nors, apskritai, gyvenime jam sekėdavę. Gal padėdavo jam jo mokyklos apsiėsti su kiekvienu žmogumi, kiekvieną tinkamai užkalbinti ir padoriai gyventi, juo labiau, kad jokių reikalingų gabumų, matyti, jam nestigo. Tečiau, taip iš jo atviros kalbos, kitą kartą jo paties nesigailinčios, taip iš jo išvaizdos bei pasiėlgimo galima buvo aiškiai pastebėti, jog tasai žmogus toli gražu nepasiekė savo gyvenime to, ką galėjo ir turėjo pasiekti. Trūko jam tos ypatybės, kuo įžymus suomiai, — planingo energijos aikvojimo. Jis, pavyzdžiui, per visą savo gyvenimą barstyte-barstė į visas šalis savo tiesiog neišsemiamą energiją, ieškodamas ir razdamas pasisekimo tarp gražiosios lyties, ir drauge, rodos, nė karto nepasistengė pagaminti bent kokią kultūros vertybę. Daug, vienu žodžiu, gabumų, su energija nesujungtų.

Jaunas jo draugas, antrasis mano bendrakeleivis, tuoj nusilenkė jo prietirimi ir užleido jam pirmenybę kupėje. Nenorėjo nė kiek domės nukreipti į tai, kas darėsi aplink juodu naujame krašte. Džiaugėsi juodu tik, kad stotyse už vieną markę ar bent kiek daugiau, galima buvo valgyti, kiek nori, lig soties. Todel, pargrįžus

čiaus vedamas mišras choras ir solistės: Valavičiūtė ir Nezabitauskytė. Gana didelis choras, apie 120 žm., susidarė iš vietos abiejų lyčių moksleivių lietuvių. Choras išmokytas gana gerai. Silpnėsi buvo tenorai. Atsiminę, kad beveik visi dalyvauja chore mažai tedalivavę, veik nepažįsta gaidų, suprasime, kad choro vedėjo Nacevičiaus daug truso padėta.

Stovint buvo išklaudyta rusų ir lietuvių himnu. Geriau už kitas buvo padainuota, kitos net kelis kartus pakartota, šios dainos: „Kur bėga Šešupė“, „Žaliuok, rūtele“, „Pasisėjau žalią rūtą“, „Karvelėli mėlinasis“ ir „Elgetų choras“, o koncertą baigiant, pakilusiu ūpu ypač puikiai išėjo „Lietuva tėvynė mūsų“.

Solisčių pirmutinė dainavo Nezabitauskytė. Jos labai gražaus tenoro nemažai išsilavinęs balsas žavėto žavėjo. Valavičiūtės balsas žymiai skiriasi savo tembru nuo pirmosios solistės balso ir, nors ir ne taip įvairus, bet labai malonus ir jau daugiau išsilavinęs.

Apie įspūdį užtenka tiek tepasakius, kad jis buvo labai didelis. Valavičiūtei pradėjus dainuoti „Sudie, Lietuva“ jau ir be to įtempti jausmai, sulyg žodžiais: „Gal rasiu, vargą, nelaimės bėdas, gal nebrasiu tėvelių...“, — nebeįstūrėjo: kiekvieno beveik klausytojo akyse sužibėjo neapsakomo liūdnumo ašara, — taip daug karčios tiesos šie žodžiai tarė į mūsų ištremtųjų širdis.

Vakaras pasibaigė žaidimais, ralais. Apie šiuos ratus galima stačiai pasakyti, kad juose, nei sekmės nebuvo. Kad pradėda ką žaisti, tai net dulkių debesys kyla, o kitas nei iš vietos. Kam nors daugiau nusimančiam paprašius dalyvaujančių tvarkingiau elgties ir kiek parodžius (juk visi mūsų žaidimai nėra painūs), visai kitaip būtų išėjus ši vakaro dalis. Reikėtų atsiminti, kad rodėmės svetimausių mieste ir kaip rodėmės, taip ir sprendžia apie mus.

Reikia pasakyti, kad rengėjų buvo nemaža padėta rūpesčio ir truso. Bet gi negalima iškėsti vieno dalyko neprikišus. Kainos padėtos labai brangios (jeinamieji bilietai 1 r. 20 k.) ir vaisius buvo, kad salėje tebuvo tik lietuviai — mokiniai ir keliolika inteligentų. Jei tikėtasi ir svetimausių susilaukti, tai reikėjo geriau afišuoties,

kur iš bufeto, tik tiek tebuvo girdėti šnekant, kiek kas pajėgią suvalgyti už nustatytą kainą.

Suomis valgo rimtai ir sąmoningai, ir todėl bufeto savininkas nebijo susilaukti iš artimiausių miškų alkanų vilkų, o drauge užmiršta, jog kitą kartą atsiranda jų iš tolimesnių miškų. Šie vilkai laikas po laiko ardo jam paprastą sąskaitą.

Gerai pavalgę, mano bendrakeleiviai pradėjo linksmai pasakoti šlykščių anegdotų. Tatai greit surinko jiems klausytojų būrį. Pasirodė, jog pagyvenęs inžinieris ir šytame dalyke nepaprastai gabus.

Stebėdamasis naujojo krašto ypatybes, gerai jaučiau, kaip vežmės su savimi didoką nekultūringumo sąiką, ir, kadangi visi važiavom toliau į užsienį, tariau sau, naujųjų kraštų šeiminkai nebus labai linkę vaišingai mus priimti.

Antrai dienai baigiantis, artinomės prie sienos. Juo toliau važiavom į šiaurę, peizažas darėsi vienodesnis, miškai mažėjo ir vietomis virto krūmais, be tvarkos augančiais didesniuose nederbamos žemės plotuose. Sniego razdavos vis mažiau, o šaltis didėjo. Saulė, užtekėjusi vienuoliktai prasidėjus, nusileido dar prieš antrą valandą.

Į Torneo gerokai susivėlinome, nes Bieloostrov'e turėjome užtrukti, kadangi visiems reikėjo atlikti užsieninės kelionės formalybes. Todel užuot atvykę į Torneo rytą, buvome ten tik vakare.

Visi keleiviai vel susirūpino formalybių atlikimu. Kiekvienas atsimena savo pasportą ir daiktus. Daugeilis nerimastauja: bijo kliūčių, klausinėjimo, kratinėjimo ir priekabių. Tečiau visi stengiasi anksčiau stoti

o netaip — vienu kitu poperėliu, kur užkampyje prilipytu, ar tą pačią dieną įdėti į vietinį laikraštį skelbimėliu. Geriau šiaip pabėgėliams lietuviams būtų buvę duota progos savųjų daiktų pasiklausti, negu, kad pustutė salė buvo. Reikia tikėtis, kad nebus užmiršti ir šie pabėgėliai ir nors per Velykas kokia pramogėlė jiems bus sutaisyta. P. Mazg.

ROMNAI.

Lietuvių pabėgėlių čia yra apie 385 žmones. Dauguma iš Kauno gub., gelžkelio tarnų šeimynos. Iš pradžių jie buvo be jokios globos. Moką lenkiškai gaudavo pašalpos iš lenkų komiteto ir vaikus paleido į lenkų mokyklą. Moką vien tik lietuviškai, iš niekur pagalbos negaudavo. Visi pabėgėliai gyvena privatiniuose butuose. Butai labai brangūs, ir jų negalima beveik visiškai gauti. Iš vietinio Tatjanos komiteto skyrtaus gaunama pabėgėliams šiltų brabužių ir avalų, taip pat nemokamų pietų maitinamajame punkte.

Bažnyčioje nėra lietuviškų pamaldų. Apsigyvenęs čion yra ir kunigas lietuvis, kuris galėtų laikyti pamaldas bažnyčioje ir lietuviškai, bet lenkai nedaleidžia. Vietinis lenkų klebonas aiškina tą reikalą taip: „Daugumas lietuvių supranta lenkiškai, tai kamgi čia lietuvių kalba bažnyčioje reikalinga“. Reikia, kad vyskupas šitą dalyką sutvarkytų. Daug reikia patirti čia nemalonių iš lenkų pusės, jų čia labai daug. Vietiniame Tatjanos Komiteto skyriuje tarnauja beveik visi lenkai.

Bet nežinant tų visų kliūčių kurios lenkų daromos, lietuviai čia turi savo mokyklą vaikams ir siuvyklą, kurioj jaunos mergaitės mokosi siūti ir rankų darbo. Siuvykloje siuvami taip pat rūbai Tatjanos Komiteto Skyriui ir savo pabėgėliams.

Mergaitės siūti ir rankų darbo mokina igaliotinio žmona Marija Martinkaitienė (pirmiausia mokino siūt ir rankų darbo mergaites Poltavoje).

Mokykloje darbuojasi pats igaliotinis, kurio rūpesniu ji atidaryta. Dabar rūpinamasi vaikų prieglaudos steigimu. Vaikai, kuriems toli vaikščioti mokyklon, išskirstyti tarp pabėgėlių, kuriems nunuomoti geresni, didesni butai. Trūksta tinkamos visuomenės darbuo intelligenijos.

M.

eilėna. Kol eilė eina pirmyn, laikas tęsiasi ilgai: visų vienas tik noras — kugreičiausiai pasiliuosuoti iš uždarytų stoties sienų...

Galų gale, išskyrus du žmogų, visiems gražinami pasportai, ir visi stumiasi pro duris į kiemą, kame nešėjai sudėjo jau daiktus į plačias ir ilgas vietinių vežikų roges. Tamsioje kyla netvarkos: vienas kitas neranda savo daiktų, daiktai sumaišyti, kelionės draugai irgi nesusiranda vienas kito. Tačiau visi skuba kaip norint sulipti į roges ir lipdami apsisvelka šiltais kailiniais. Vežikai sušeria arklius, ir mes važiuojame.

Pakliuti iš paskutinės Suomijos gelžkelio stoties į pirmąją Švedų stotį reikėjo važiuoti arkliais keletas kilometrų pro nedidelį švedų miestelį, vardu Haparanda.

Buvo šalta naktis. Šviesiame danguje žibėjo jaunutis mėnulis. Nors Kalėdos buvo dar tolokai, vienok ši šiaurės naktis savo panašumu sužadino mintį apie Kalėdų šventes, o drauge su jomis atsiminiau savo jaunystės dienas, kuomet žmogus dėl kiekvieno gamtos apsiraiškimo ar gyvenimo atsitikimo tikėjosi sulauksias kažko nepaprasto, didelio ir slaptin-go.

Važiuojant pro sienos kartį (šlachbaumą) mus sustabdė storai apsilvėjęs kareivis ir dar kartą perklausė pasportą. Po valandėlės vėl sušerti arkliai subruzdavo jau anapus sienos, o varpelio skambėsįs vėl šaukė tolyn, į nežinomą šalį, kurią sužadintą šią ypatingą naktį vaidintuvė puošė gražiomis kudikystės svajonėmis.

27 ir 28/XI. 15 m.

DVINSKAS.

Idomu pasiklausti armotų muzikos ir pasižvalgyti į vokiečių orlaivius, skraidančius padangėse ir vaisingančius mus kada-ne-kada bombomis. Bet patrankų muzika ir bombomis nemisi. Žmonėms reikia gyventi, taigi reikia ir dirbti. Ir dvinskiečiai, tartum baisaus karo čia po šonu nėra nebūtų, kruta, juda, darbuojas.

Viešasis gyvenimas Dvinske šiuo metu labiausiai reiškiasi organizacijose pabėgėliams bei karo aukoms globoti. Greta kitų Dvinske nuo lapkričio mėnesio darbuojas ir lietuvių organizacija pabėgėliams šelpti. Suspietė ji apie save daugiau ne 2500 lietuvių pabėgėlių, iš kurių ne vienam sunkiose gyvenimo valandose pagelbėjo — sušalpė. Be to, įkurė ir užlaiko šias įstaigas:

1. Mokyklą, kurioj mokosi apie 300 vaikų.
2. Vaikų prieglaudą. Joj yra daugiau ne 100 vaikų.
3. Senelių prieglaudą.
4. Ligonbutį 25 ligoniams.
5. Rūbų siuvyklą, kurioje dirba 12—16 mergaičių siuvėjų.
6. Batų taisytuvę. Dirba 8 kurpiai.

Kepyklą, kuri jau duoda gražaus pelno.

Pabėgėlių dvasios reikalams tenkinti kas antras sekmadienis naujojo bažnyčioj (Dvinske 2 katalikų baž.) sakomas lietuviškai pamokslas, ir kuo ne kas šventadienis 9 ryto val. ten pat lietuviškas pamokslėlis, sakomas mokyklos mokiniams.

Taisomi ir pramogos vakarėliai. Per Kalėdas ir Tris Karalius buvo suruošta vaikams eglės su choru, deklamacijomis, žaidimais.

Dabar, atėjus užgavėnėms, vasario 21 ir 22 d. d. vėl buvo sudarytos vakaruškos. Vaikai vaidino „Tarnaitė pamokė“, o suaugusieji „Piktąją gudrybę“. Mergaitės ir berniukai padeklamavo nemažą eilių, o choras keturi balsais padainavo įvairių dainelių.

Vakarėlių vaidinimais, deklamacijomis, choru ir gražiais vaikų žaidimais gėrėjosi netikėtai lietuviai, bet ir atsilankiusieji svetimaučiai.

J. Burba.

Iš Lenkų.

Liublino apygardos komendantas, išleidęs atsišaukimą, kuriame nurodoma, kad dabar butinai reikia evakuoti Volinės gyventojai gilyn į Lenkus, ir kad išsiųstuosius gyventojus laikysianti kariuomenės valdžia, šelpdama juos duona ir pinigais.

Apygardos komendantas kreipiasi į komitetus nukentėjusiems dėl karo šelpti, kviesdamas juos aukoti išsiųstųjų naudai.

Vokiečių vyriausybė įvedusi lenkų mokyklose mokymą lenkų kalba, o žydų mokyklose — vokiečių kalba.

Prieš tai protestavusi taip Varšuvos žydų draugija, taip žydų dauguma.

Varšuvos žydų draugija, kurioje dauguma žydų sulenkėję, reikalavusi žydų mokyklose įvesti mokymą lenkų kalba, bet žydų dauguma, tame skaičiuje ir darbininkai, užprotestavę prieš tokią liaudies mokyklos reformą ir reikalavę mokyklose mokyti būtinai žydų kalba.

Vokiečių administracija šiaip atsakiusi žydų draugijai:

Tiems žydams, kurie reikalavo lenkų mokyklos, pavestitas žydų mokyklas, kuriose prieš vokiečiams ateinant buvo mokoma lenkų kalba.

Kadangi žydų dauguma reikalavusi ne lenkų, bet žydų mokyklos, — esą reikalo leisti mokymą tose mokyklose gimtąja vaikų kalba, tiksliai, kad greta žydų kalbos būtų mokoma lenkų ir vokiečių kalbų.

Zinios.

Petrapolis.

Vasario 28 d. aukų rinkimo Komitetas „Petrapolis—Serbams“ pradėjęs rinkti aukų nukentėjusiems Serbams. Rinkimas truksias tris dienas ligi kovo 2 dienos. Rinkimui esą parengta 3000 skardinėlių ir užsakyta milijonas ženkliukų su Serbų gerbu. Be to, būsią parduodami atvirukai su Serbų reginiais ir tipais.

A. Pilcas apsiėmęs dalyvauti antrojo Val. Tarybos departamento posėdžiuose, jo žinioje bus pabėgėlių reikalai, žemietybių skyrius, kariuomenės tarnavimo reikalai ir ministerijos kancelerija.

Vasario 25 d. pas vidaus reikalų ministerij A. Chvostovą buvo posėdis ministerijų padėjų, kurie tarp savęs pasidalino pareigas. Kunigaikštis Volkonskis pirmininkaus ministerio taryboje, dalyvaus Valstybės Tarybos antrojo departamento posėdžiuose ir jo žinioje būsią: bendrų reikalų departamentas, centralinis statistikos komitetas, vyriausiojo gydytojų inspektoriatas valdyba, medicinos taryba ir veterinarijos valdyba.

L. Šadurskis atstovaus vidaus reikalų ministerijai senato posėdžiuose, senato pirmajame departamente ir pirmajame Valstybės Tarybos departamente. Vyriausiojo policijos departamento vėdėju liko A. Chvostovas.

Lietuvių rekolekcijos. Nuo kovo 2 d. šv. Kotrynos bažnyčioje prasideda lietuviams rekolekcijos. Jos bus kasdien 8½ val. vakaro. Tęsis iki kovo 6 dienai.

Lietuvių teatras. Petrapičio Lietuvių Dramos Muzikos Kuopa nutarė sutaisyti du dideli vakarų. Kovo 27 d. dienos spektaklis Pavlovičienės salėje (Troickaja 13), bus suvaidinta „Živylė“; balandžio 17 d. — operetė „Kaminkretis ir Malūninkas“.

Svetur.

Stokholmas. Švedų svetimųjų reikalų ministeris Valenbergas pranešė Norvegų laikraščio „Verdens Gang“ korespondentui, kad Švedų vyriausybė esanti nutarusi rimtai laikyti neutralitetą; Copenhagenos konferencija, kuri prasidėsianti vasario 26 d., užsiimsianti tiksliai dviejų valstybių reikalais.

Lozana. Bulgariai, gyvenantieji Šveicaruose, praneša, kad Austrai, stengiasi pašalinti nesusipratimus, įvykusius tarp Bulgarijų visuomenės ir Vokios vyriausybės.

Portugaluose. Iš Gaagos telegrafuoja „Berliner Lokal-Anzeiger“ laikraščiu, kad vokiečiai vis dar tebebėga iš Portugalų. Lisabono vokiečių konsulis pirkęs 800 gelžkelio biulečių į Madridą vokiečių valdiniais ir jų šeimynoms.

Vokia. „Koelnische Zeitung“ iš tikro šaltinio pranešęs, kad Bavaruose greitai laiku būsiančios įvestos mėšai kortelės.

Portugalai — Vokia. Oficialiai iš Berlyno praneša, kad Lisabono vokiečių pasiuntinys gavęs įsakymą pareikalauti iš Portugalų vyriausybės savo pasportų ir įteikti pastarajai platų vokiečių vyriausybės pranešimą. Portugalų Berlyno pasiuntiniui jau atiduoti pasportai.

Kopenhaga. Danų spauda karštai sveikina prasidėjusią Skandinavų konferenciją, laikydama ją svarbiu Skandinavų valstybėms atsitikimu. „National Tidende“ rašo, kad danai nėsą linkę didinti konferencijos svarbos. Danai darę viską danų svečiams geriau priimti. Tuo jie ir

rodą, koku svarbiu atsitikimu jie laiką konferenciją.

Bucharestas. Radoslavovo deklaracija sukėlė daug visokių kalbų Rumunuose. Rumunų laikraštis „Adeverul“, lygindamas didelius Bulgarijų troškimus žemių su dabartiniais Bulgarijų reikalavimais tiksliai Makedonijos, sako, kad bulgarai nedaug te-troksią del to, kad jų vidurinis padėjimas esąs sunkus ir kad nesutinką su savo sąjungininkais.

Odesos žinios.

— Iš Odesos išvežtas sergas džiova kun. Juozapas Kamaitis Jalton Lietuvių Centralinio Komiteto sanatorijon.

— Odeson atvažiavo kun. Antanas Staniulis, Seinų Kapitulės kanauninkas, ir apsigyveno prie ponios Drzeveckienės koplyčios.

— Odesos Lietuvių kolonijos kun. Antanas Vitortas dar vis tebesargalioja dirksniais.

— Odesos Lietuvių Komitetas pabėgėliams šelpti ir vietos Draugijos, kaip antai: „Savitarpio pašalpos“, „Rūtos“, „Marijos Globos“ ir „Gyvojo Ražančiaus“ — išrinko į Lietuvių suvažiavimą, kurs buvo Petrapilyje vasario 23 dieną, du delegatus: kun. Vladislavą Draugelį ir Kazimierą Šleževičių.

Korespondentas.

Karas.

Rusų vakarų fronte. Dvinskio apskrityje pas Ilukstą mūšis už duobes, vokiečių pastangos užimti šias duobes atmuštos. Į pietus nuo Panevėžio gelžkelio rusai kiek pastūmę vokiečius, pasislinko priešakin. Didelis vokiečių būrys norėjo pereiti per Dauguvos upę ties Šlok-Kokenhuzenu, bet buvo išvaikytas.

Į šiaurės vakarus nuo Jakobštato vokiečių artilerija šaudė rusų pusę. Taip pat priešininkas šaudęs didžiąja artilerija Livenhofą ir gelžkelio stotis Cargradą ir Nicgalę.

Į šiaurės rytus nuo Oliko stoties rusų žvalgai puolę vokiečių apkasą išmušę dalį buvusių jame vokiečių, dalį jų paėmė nelaisvėn.

Galicijoje, Cebrovo rajone į šiaurės vakarus nuo Tarnopolio, vokiečiai, prisidengią smarkia artilerijos ugnim, puolę naktįje rusus, bet šautuvais buvo atmušti ir paimta belaisvių.

Kaukazo fronte. Pajūryje rusai stumia turkus. Vasarie 23 d. rusai paėmė Rizo miestą ir rado jame daug karų grobio. Pajūryje turkai jau nustumti už Kalapotamoso upės.

Persuose paimtas Senės miestas, 50 varstų į šiaurę nuo Kermanšacho.

Juodosiose jūrose. Rusų laivai bombardavo pajurio apkasus ir turkų stiprumas netol Manevrčo kaimo. Šis šaudymas daug padėjo sausumos armijai vyti priešininką.

Vakarų fronte. Į žiemius nuo Eno upės prancūzai šaudė vokiečių stiprumas.

Į šiaurę nuo Maaso upės priešininkas per visą dieną, prisidengęs smarkiu artilerijos šaudymu, stengėsi pasislinkti priešakin. Smarkus puolimas prancūzų pozicijų ties Betenkuru buvo atmuštas. Kontrataka prancūzai beveik išmušę vokiečius iš Korbo girios. Dabar priešininkas turi paėmęs tiksliai mažiau tos girios rytų dalį.

Dešinajame Maaso upės krante vėl prasidėjo atkaklių mūšių Duamono apylinkėje. Į rytus nuo forto vokiečiai puolę prancūzus, bet jiems nevyko. Pėstininkų mūšyje vokiečiai vėl paėmė Ardono kaimą, kurį vakar prancūzai buvo atsiėmę.

Kiek vėliau, tarp Duamono ir Vojaus kaimo, priešininkas atkakliai puolę prancūzus, bet jam nepasisėkė praplešti prancūzų frontą ir buvo visiškai atmuštas. Keli pėstininkų būriai, įsigrūdusieji į Vojaus kaimą, kontrataka tuojaus buvo išmušti. Vėvrėje buvo artilerijos šaudymų.

Viršutiniame Elzase rankinių granatų mušiu prancūzai atėmė dalį tranšėjų, kurias vokiečiai sausio 30 d. iš jų buvo atėmę. 16 prancūzų aeroplanų šaudė Metco-Sablono stotį, kame stovėjo keli traukiniai. Numesta 180 visokių didumų bombų. Priešininko lakūnai bandė vyti prancūzus, bet pastarieji sugrįžo atgal, išskyrus vieną, kuris sugedus motorui, turėjo nusileisti.

Lotaringijoje amu puolimu į vakarus nuo Lepreto girios, prancūzai paėmė apie 20 belaisvių.

Anglų fronte. Netol Grenės anglai smarkiai šaudė priešininkų apkalas, šaudydami tranšėjų mortyromis.

Naktyje priešininkas, išsprogdinęs miną suardė kalniuką netol Ipro-Komino geležinkelio. Sprogimas jokios žalos nepadarė.

Belgų fronte buvo silpnų artilerijos šaudymų.

Italų fronte. Keliose kalnų rajono dalyse buvo judrių italų sargybos veikimų, nors sniego buvo gana daug, vietomis per 5 metrus gylio.

Visoje Isonco upės srityje buvo artilerijos šaudymų, kuriai kartais trukdydavo ūkas ir nenustojami lytus.

Balkanuose. Austrijos vokiečių kariuomenė beveik visai dingusi iš Makedonijos. Jų vietas užėmė bulgarai. Maisto pristatymas bulgarams esąs labai sunkus. Lezere vokiečių aficeris kreipėsi į graikų aficerius, prašydamas suteikti vokiečių raitininkams pašaro, bet graikai patys gaudami iš prancūzų, atsakė. Solonikų apylinkėje, prasidėjęs abiejų pusių skubus rengimasis. Vokiečių bulgarų kariuomenė slenka į rytus nuo Monastiriaus sąjungininkų link. Anglai prancūzai taip pat traukia savo kariuomenę prieš priešininkus.

Aukos.

Per Cent. Liet. Komitetą nu kentėjusiems dėl karo:

Steno Sioli Legnano 2 rb.
Kaz. Lasis 10 rb.

Per „Liet. Balso“ Redakciją užimtajai Lietuvai:

Petrapilio Kunigų Akademijos studentai lietuviai 100 r. 10 k.

Per Susirašinėjimo su Lietuva Biurą.

Centr. Lietuvių Draugijos Komitetui:

Inž. Germanas 1 r. — k.
Kulėša 5 „ — „
Kyburis 3 „ — „
Sidorenka 2 „ — „
Famulskis 50 „ — „
Inž. Alpernas 15 „ — „

Redaktorius-Leidėjas Martynas Yčas.

Petronėlė Skinkienė ieškau savo vyro VINCO SKINKIO ir ANTANO SKINKIO. Adresas: Peršajskaja der., Minska go uždą ir gub., Petronėla Skinkienė. 5

Mikas Mickevičius ieškau kunigo gimines J. Skinkio. Adresas: der. Januševiči, Peršajskaja der., Minska go uždą, MIKHAJL MICKEVIČU. 5

Kareivis Kazim. ČUKSIS Kavarsko val., Ukmergės apskr., Narbutų sod., nori susirašinėti su kaimynais Narbutiečiais ir Kavarskiečiais. Atsiliepkite! Действующая Армия, полевая почта № 30, полковая канцелярия 207 пехот. Новобаязетского полка. 80 2

JONAS ORANTA, Stanaičių kaim. Vėbartų val., Vilkaviškio apskr., Suv. g. nori sužinoti kun. J. Valaitį, kun. M. Plaušnaitį ir kitus pažįstamus. Adresas: P. O. Ж. Д., Смоленской губ., ст. Стодолище, фельдшеру Бузминскому, ідуоті J. Orantai. 97 1

P. MARCINKUS, Kelmės val., pastaruoju laiku gyvenau šiaulėnų val., prašo giminių ir pažįstamų atsiliepti. Городекъ, Витеб. губ., почт. ст. Одель, Село Козьяки, лавочнику П. С. Марцинкусу. 83 2

Jonavičius Vladislovas iš Pelių dvaro ieško Marijonos Rutkauskytės iš Suv. gub., Marijampol. ap., Šmitiškų k. Adresas: Бобруйскъ, Николаевская 11, Литовский Комитетъ. 124 1

MIKODYMAS USYLA Suv. gub., Kalvar. apskr., Udrijos val., ieško savo žmonos Marijonos 54 m. ir dukterų Rozalijos 18 m. ir Onos 16 m. Adresas: Москва, Марьяна Роша, Старое шоссе, 6 Лихоборский проездъ № 12. 152 2

Antanas GERULIS ieškau savo motinos iš Bajoriškų sod., Palevėnės parap., giminių ir pažįstamų. Adresas: Петроградъ, Обводный каналъ, д. 175, 11. Убъжище. 165 1

ZIGMAS KRUZAS ir GOKAS iš Panevėžio, Kauno gub. ieško m. Teklės ir Liudvikos Svirskaičių iš Kurklių m. Ukmergės apskr. Adelės ir Nikodemo Slavinskių iš Panevėžio. Aleksandro Žukauskio ir kitų pažįstamų Panevėžiečių. Adresas: Ст. Мункетово, Донской обл., Чуковский руд. № 18. Сигизмунду Крузасъ. 174 2

Jonas GAIRUTIS, Paškonų Lydokių parapijos (gyvenęs Rygoje) ieškau brolių, sesers ir švogerkos. Atsiliepkite! Тверь, Р.-Католический костелъ. 181 4

ZUZANA RIMKAITĖ iš Strazdų kaimo, Kuršėnų parapijos, meldžiū giminių ir pažįstamų atsiliepti. Тверь, 1-я ул. Крослобод. д. 50. 181a 1

Ona VARIKOJENĖ iš Švilpiškių, Kauno gub., Panevėžio apskr., ieško Jono Variakojo. Adresas: Москва, Ст. Богородское, Литовский Комитетъ, Лѣсной проездъ № 9. 189 1

Lietuvis siuvėjas KAZIMIERAS GRUDZINSKIS iš Salocių mies. Panevėžio apskr., Kauno gub. ieškau savo giminių ir pažįstamų. Atsiliepkite! Петроградъ, Поварской пер. № 15, кв. 2. 158 2

L. Dr. Jaroslavljo skyriui reikalingas vargoninkas, mokąs vesti chorą ir raštingą. Alga 50—70 rublių mėnesiui. Kreipties šiuo adresu: Ярославль, Романовская ул. 44. Литовский Комитетъ. 204 2

KINEŠMOJE, Kostromos gub. ir RŽEVE, Tverės gub. reikalingi kunigai lietuviai.

Delei artimesnių žinių reikia kreiptis: Kinešman, Jurjevskaja g-vė namai Zacharovo. Lietuvių Komitetui. O Rževe, Fiordopovskaja apteka. Lietuvių Komitetui. 205 1

STASYS RASIULIS iš Panevėžio prašo atsiliepti Jono Baltrūno ir kitų giminių ir pažįstamų. Полтава, 2-ой Казачий 27. 206 2

S. Laužikas gyvena: Витебскъ, Суворовская д. 51, кв. 3. 207 1

Ona Smalianskaitė trokšta susirašinėti su giminėmis ir pažįstamais iš Kalvarijos, Suv. gub. Петроградъ, Измайловский пр., 11 рота, д. № 13, кв. 13. 208 1

Vincas PAULIONIS ieškau savo sūnaus Petro Paulionies iš Naujavalkių, Krosnos val. ir žento V. Juknelio iš Naujienos kaimo, Raudenio val. Самара. Предтеченская 46. 209 1

Kareivis S. RUDZINSKIS ieškau Levanoros Aukščionytės, brolių, seserų ir pažįstamų. Visi Kauno gub., Šiaulių apskr., Raizgių sod. Atsiliepkite! Действующая армия, 28 арт. бр., 6 бат. 210 1

Aleks. RILSKIS, norius susirašinėti su Lauksiečiais Naumiesčio apskr., Suv. gub., Užusalinciais Aleksandravo val., Kauno gub., ir pažįstamais Panevėžio apskr. Atsiliepkite! Брагинъ, Минской губ. А. Т. Рыльскому. 21 1

Jonas PUPKUS prašau giminių ir pažįstamų atsiliepti. Adresas: поч. ст. Кадиевка. Екат. губ., 1-ый Бенгальный заводъ. 212 3

Gasparas Juodviršis prašo atsišaukti gimines ir pažįstamus Svedasų apylinkės šiuo adresu: Ст. Гнздово, Рыго-Орл. ж. д., имѣние Марьино, 1 в. К. Ядвигиусу. 213 1

Provizorius Tamošius Kašius su motina ir seserimis Suv. gub., Marijampolės apskr., Prienų par., prašo giminių ir pažįstamų atsiliepti šiuo adresu: г. Балахна, Нижегород. губ., Рождественская ул. 19. 214 1

Kareivis Juozas JANKAUSKAS ieškau savo žmonos Elzbiotos Jankauskienės su vaikais iš Suv. gub., Marijampolės apskr., Garlevos par., Grabavos kaimo. Г. Смоленскъ, 132-я желѣзно-дорожная раб. рота. I. Янковскому. 215. 1

Morta SAVICKIENĖ, Kauno gub., Panevėžio apskr., Krenčinos par., Mežtinų sod., ieško giminių ir pažįstamų. Kreipties: Москва, Б. Богородская ул. д. 13. 172 1

Lietuvių Draugijai Jaroslavlėje REIKALINGAS BUCHALTERIS arba geras kantoristas, mokąs vesti kasos ir raštinės knygas. Algos nuo 50 ligi 75 rub. mėnesiui. Kreipties šiuo adresu: Г. Ярославль, ул. Романовская 44. Литовский Комитетъ. 128 1

Aleksandra SABAS ieškau tėvo Jurgio Sabo, Švobiškio sod., Kauno gub. ir pažįstamų. Петроградъ, Вороневская ул. д. 31, кв. 30. 112 2

MARIJONA PIPIRAITĖ, Kauno gub., Panev. apskr., Prodin-Pamušio dvaro, ieško savo tėvelių, seselės Barboros ir brolio Leonardo Pipirų. Prašau atsiliepti: Рѣжиди, Вит. губ., имѣние Тавнаги, поч. ящикъ 24. Марія Пиперъ. 114 3

Kareivis Juozas Juška ieškau sesers Agnieškos Juškytės (prieš karą gyveno Suvalkų m.). Kas žino, prašau pranešti šiuo adresu: г. Смоленскъ, 132-я желѣзно-дорожная рабочая рота. Иосифу Юшкевичу. 116 1

Kareivis Antanas BIELIAUSKAS ieškau savo žmonos Marijonos Bieliskienės ir dukterų Dominykos 17 m., Anelės 10 m. ir sūnaus Juozo 12 m.; visi iš Balbieriškio dvaro Suvalkų gub. Kas apie juos žino, prašau pranešti: г. Смоленскъ, 132 желѣжно-дорожная раб. рота. Антону Бѣлявскому. 217 1

Tamošius KVIETKA (gyvenęs Rygos m.) ieško giminių ir pažįstamų: г. Екатеринославъ, Новый заводъ, С. Мѣханический цехъ № 4212. 218 1

Motiejus MARTINKAITIS ieško Vinco Glinkio, jo švogerio Bulvičiaus iš Bartinkų miestelio Suv. gub., ir Idikos su seseria Magdalena. Москва, Срѣтенка 26. Литовский Комитетъ. 219 1

P. ŠKĖMA, Žuvaitiškų k., Garlevos vals., Suv. g., noriu susirašinėti su giminėmis ir pažįstamais. Москва, Марьяна роша, за линію 6 Лихобор. проездъ д. Крылова № 14, кв. 2. П. Шкема. 220 2

J. Grinevičius, Padovinio val. ir kaimo, Suv. gub., ieško giminių ir pažįstamų. Москва, Марьяна роша, за линію 6 Лихобор. проездъ д. Крылова № 14, кв. 2. Иосифу Гриневичу. 221 2

DRAUGAI, DRAUGĖS ir PAŽĪSTAMI prašau lankyti mane laiškais (galima be markių). Jeigu nustos mano plunksna rašiusi, žinokit kad manęs nebėra. Neužmirškite, lauksiu. Mokytojas Jonas Laurinaitis. Adresas: 143 пѣх. зап. бат., прап. И. М. Лаври-найтису. 252 1

Visų, kurie surado per laikraščių skelbimus savo šeimynas, gimines, pažįstamus ir draugus, prašoma pranešti jų adresus Centraliniam Liet. Komiteto Inform. ir Registr. Biurui: Петроградъ, Басковъ пер. 29, кв. 2.

Jonas MAGENIS Kauno gub. gyvena: г. Саратовъ, Царицынская ул. 65. 198 1

115.000. BROLIŲ VAILOKAIČIŲ ir B-vės DRAUGIJA 115.000

Turėdama garantijos: 115 tukstančių rub., ėmės, namų ir kitokio nejudamo turto, daro per savo įgaliotinį Maskvoje šias operacijas: 1. Iminėja idėlius, mokėdama paprastus nuosimčius (5%—pasidėjusiems nemažiau kaip metams ir 4%—kiekvienam pareikalavimui). 2. Davinėja pasidėjusiems pinigų gyvenimui arba grąžina paskolą. 3. Ima saugoti visokias brangenybes, ir raugėna iloiamuosius pėtus nuo tiražo, tikrindama №№ ir t. t. 4. Tarpininkauja perkant bei parduodant % poperius. 5. Daro visokias kitas operacijas, Draugijos įstatų leistas. „Brolių Vailokaičių ir B vės Draugija“ užtikrina padėtus pas ją pinigus ir kitas brangenybes visais savo turtais.

Pinigus siųsti ir visais reikalais prašoma kreipties kun E. Paukštos buto adresu:

Москва, Милютинский пер., д. Римско-Катол. церкви, кв. 4. Т-ву Бр. Вайлокайтисъ и К-о“.

Jau išėjo „Žiburio Kalendorius“

Pelnas skiriamas „Žiburio“ mergaičių gimnazijai.

160 puslapių — Kaina 45 kapeikos.

ADRESAS: ЯРОСЛАВЛЬ, ул. Романовская № 44, Кун. М. ГУСТАЙТИСЪ. 1